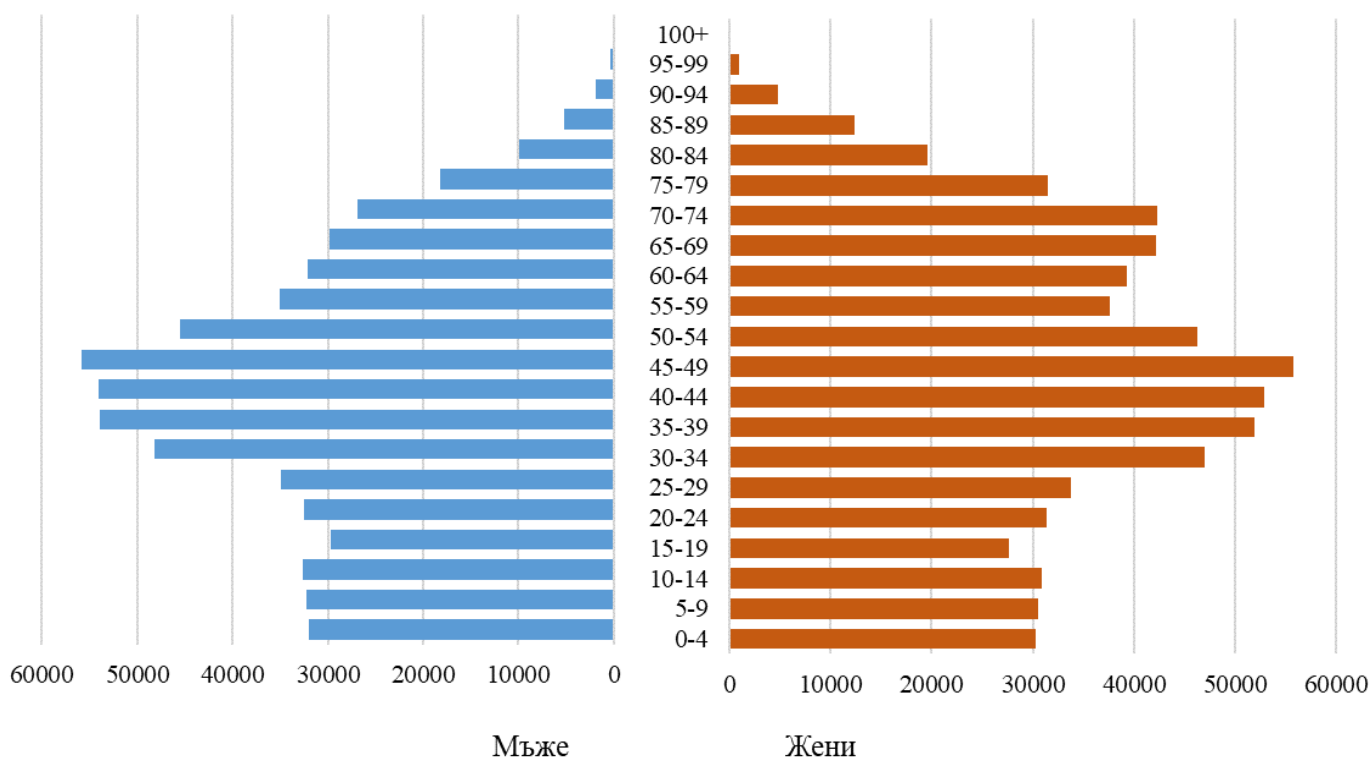

НАСЕЛЕНИЕ И ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ ПРЕЗ 2022 ГОДИНА В ОБЛАСТ СОФИЯ (СТОЛИЦА)

Към 31 декември 2022 г. населението на област София (столица) е 1 280 334 души, което представлява 19.9% от населението на България. В сравнение с 2021 г. населението нараства с 6 хиляди души, или с 0.5%¹. Мъжете са 611 000 (47.7), а жените – 669 334 (52.3%), или на 1 000 мъже се падат 1 095 жени. Най-голям е броят на мъжете във възрастите 45-49 г., и на жените е 45-49 години.

**Фиг. 1. Възрастова структура на населението в област София (столица)
към 31.12.2022 година**

Тенденцията на застаряване на населението води до промени и в неговата основна възрастова структура – под, във и над трудоспособна възраст. Влияние върху съвкупностите на населението във и над трудоспособна възраст оказват както застаряването на населението, така и законодателните промени при определяне на възрастовите граници при пенсиониране.

¹ За всички сравнения с предходната година е използвано ревизирано население към 31.12.2021 г., което е изчислено като към броя на населението от Преброяването към 07.09.2021 г. са добавени данните за естественото и механично движение на населението до 31.12.2021 година

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - ЮГОЗАПАД
ОТДЕЛ „СТАТИСТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ - СОФИЯ“

В края на 2022 г. лицата на 65 и повече навършени години са 245 964, или 19.2% от населението на област София (столица). Процесът на застаряване е по-силно изразен при жените отколкото сред мъжете.

Относителният дял на жените на възраст над 65 години е 23.0%, а на мъжете – 15.1%. Тази разлика се дължи на по-високата смъртност сред мъжете и като следствие от нея – на по-ниската продължителност на живота при тях. Застаряването на населението води до повишаване на неговата средна възраст, която в края на 2022 година е 42.6.

Към 31.12.2022 г. децата до 15 години в областта са 188 571, или 14.7% от общия брой на населението.

Общият коефициент на възрастова зависимост² в област София (столица) е 51.4%.

Възпроизводството на трудоспособното население се характеризира чрез коефициента на демографско заместване, който показва съотношението между броя на влизащите в трудоспособна възраст (15 - 19 години) и броя на излизащите от трудоспособна възраст (60 - 64 години). Към 31.12.2022 г. в област София (столица) това съотношение е 80.3.

Раждаемост

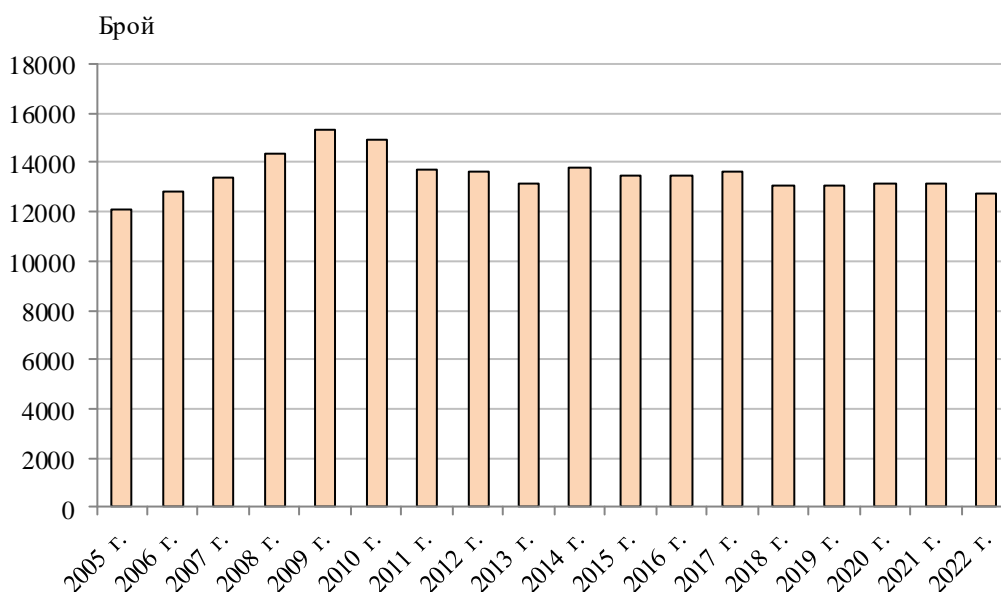
През 2022 г. в областта са регистрирани 12 817 родени деца, като от тях 12 778 (99.7%) са живородени. В сравнение с предходната година броят на живородените намалява с 357 деца.

Броят на жените във фертилна възраст (15 - 49 навършени години), или размерът на родилните контингенти и тяхната плодовитост, оказва съществено влияние върху равнището на раждаемостта и определя характера на възпроизводството на населението. Броят на жените във фертилна възраст на територията на област София (столица) към 31.12.2022 г. е 300 637. Съществено значение за намаляване на раждаемостта имат и измененията във възрастовата структура на родилните контингенти. Запазва се тенденцията на увеличаване на броя на живородени деца, родени от жени на възраст над 40 години - от 828 през 2021 г. на 871 през 2022 година.

² Коефициентът на възрастова зависимост показва броя на лицата от населението в „зависимите“ възрасти (населението под 15 и на 65 и повече навършени години) на 100 лица от населението в „независимите“ възрасти (от 15 до 64 години).

Изчислява се в проценти.

Фиг. 2. Живородени в област София (столица) през периода 2005 – 2022 година

Коефициентът на обща раждаемост³ през 2022 г. е 10.0%, и остава непроменен спрямо предходната година.

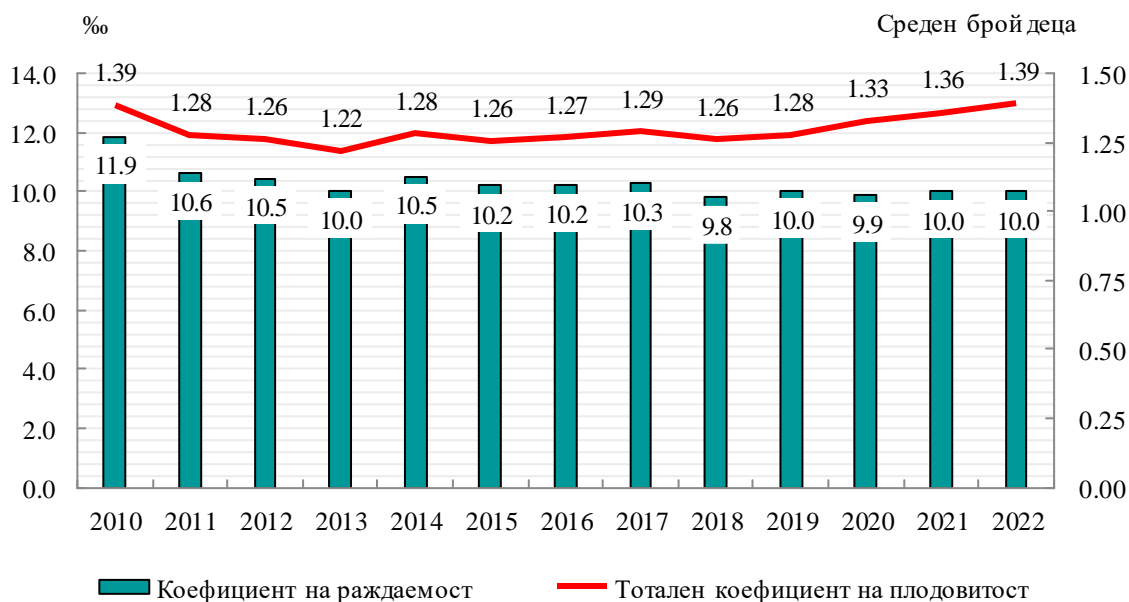
Броят на живородените момчета (6 513) е с 248 по-голям от този на живородените момичета (6 265).

Средната възраст на жените при раждане на първо дете се увеличава в сравнение 2021 г. с 0.2 и достига 30.7.

³ Брой живородени деца на 1 000 души от средногодишния брой на населението през годината.

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - ЮГОЗАПАД
ОТДЕЛ „СТАТИСТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ - СОФИЯ“

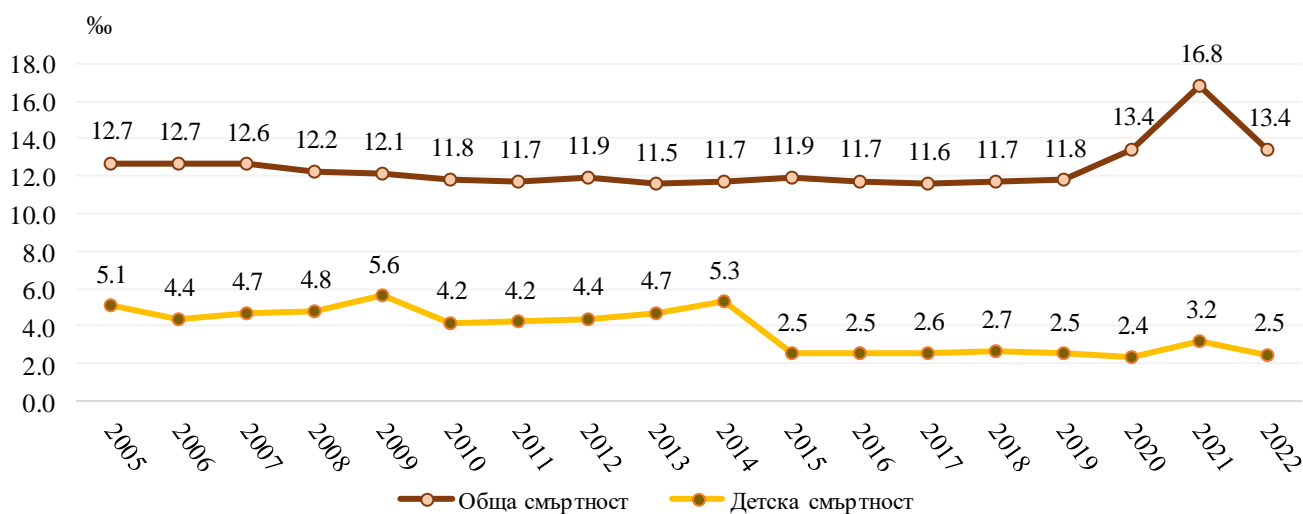
Фиг. 3. Коэффициент на раждаемост и коэффициент на плодовитост в област София (столица)

Смъртност

Броят на умрелите в областта през 2022 г. е 17 104 души, а коэффициентът обща смъртност⁴ - 13.4%. Съпоставено с предходната година броят на умрелите намалява с 4 806, или с 21.9%. Нивото на общата смъртност продължава да е твърде високо.

Фиг. 4. Коэффициенти на обща и детска смъртност

⁴ Брой умрели лица на 1 000 души от средногодишния брой на населението.

Бракове и бракоразводи

През 2022 г. в област София (столица) са регистрирани 5 887 юридически брака – с 474 повече спрямо предходната година, а коефициентът на брачност⁵ е 4.6‰. От всички регистрирани бракове 22.6% са сред населението в столицата.

През 2022 г. средната възраст при сключване на първи брак за мъжете и жените е съответно 33.7 и 31.2 години. Спрямо предходната година средната възраст при мъжете нараства с 0.2, а при жените - с 0.1 години.

Броят на разводите в областта през 2022 г. е 1 959, или с 62 по-малко от регистрираните през 2021 година. От всички прекратени бракове 20.6% се отнасят за населението в столицата.

Разводът не е бил първи за 13.3% от мъжете и за 13.1% от жените, разтрогнали своите бракове в областта през 2022 година.

Вътрешна миграция

През 2022 г. в преселванията между населените места в област София (столица) са участвали 2 170 лица.

От преселващите се в страната 17 196 са избрали област София (столица) за свое ново местоживеене. Областите с най-големи относителни дялове в миграционния поток към област София (столица) са София - 13.% и Благоевград - 7.2%.

Най-малко преселили се в област София (столица) има от областите Разград и Силистра - 0.7%, и Търговище - 0.8%.

Естествен и механичен прираст на населението

Броят и структурите на населението се определят от размерите и интензивността на неговото естествено и механично (миграционно) движение.

Разликата между живородените и умрелите представлява естественият прираст на населението. През 2022 г. в резултат на отрицателния естествен прираст населението на област София (столица) е намаляло с 4 326 души.

Намалението на населението, измерено чрез коефициента на естествения прираст, е минус 3.4%⁶. Коефициентът на естествения прираст в градовете на област София (столица) е минус 3.2‰, а в селата - минус 7.1‰.

⁵ Брой сключени бракове на 1 000 души от броя на средногодишното население.

⁶ Разлика между броя на живородените и броя на умрелите на 1 000 души от средногодишния брой на населението.

Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година. В годините на преброяванията се правят преизчисления на населението в края на съответната година. Оценката за населението към 31.12.2022 г. отразява промените в броя и структурите на населението регистрирани при Преброяване 2021.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година. За населението към 31.12.2021 г. е използвано ревизирано население, изчислено на база данните от Преброяване на населението и жилищния фонд към 07.09.2021 г. и естественото и механично движение на населението до 31.12.2021 година.

Налице е прекъсване в динамичния ред за всички коефициенти през 2022 г., поради наличието на нова оценка на населението на база данните от Преброяване 2021.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Статистическия регистър на населението, поддържан от Националния статистически институт. Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умирация, бракове, разводи, вътрешна миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението. Те се регистрират чрез документите образци ЕСГРАОН - ТДС: съобщение за раждане, съобщение за сключен граждански брак, съобщение за прекратен граждански брак, съобщение за смърт и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

Източник на данните за външната миграция са Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението, образец ЕСГРАОН - ТДС: адресна карта за промяна на настоящ адрес; Националната агенция за приходите; Националният осигурителен институт; Министерството на вътрешните работи; Оценки на емиграционните потоци. Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното устройство на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области) и статистически райони по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживее на лицето.

Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години. Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.